

TEMAT NUMERU

Misje zaczynają się
od rozmowy s. 14

ROZMOWY W DRODZE

Człowiek o niezwykłych
rękach s. 33

DODATEK
DLA NAJMŁODSZYCH

FOTOREPORTAŻ

Zmieniająca wioska
s. 45

EVANGELIZARE PAUPERIBUS MISIT ME

misyjne drogi

TEMAT NUMERU

NA MISJACH SIĘ ROZMAWIA

EDYTORIAL

MARCIN WRZOS OMI

„Misyjne Drogi”, misyjne.pl, Poznań

Warto rozmawiać

Jest taka opowieść afrykańska, bardzo dziś aktualna. Za jej pomocą tłumaczy się dzieciom, dlaczego człowiek ma dwoje uszu, a tylko jedno usta. Odpowiedzią wcale nie jest to, że człowiek ma parę uszu po to, aby nosić maseczkę, ale dlatego, że ma bardziej słuchać niż mówić. Kiedy strony rozmowy czy dialogu jednocześnie mówią do siebie lub na siebie krzyczą, na pewno się nie usłyszą.

Tak pracują od zawsze misjonarze. Wpierw słuchają, rozglądają się, uczą się miejscowej kultury, języków, historii, próbują zrozumieć i wejść w otaczający

ich świat, z jego dobrym, a czasem i trudnym bagażem, nie przekreślają go, nie patrzą na niego z wyższością. Rozmawiają i dialogują. Jest to potrzebne, aby z szacunkiem przepajać świat Ewangelią, bo inaczej się nie da lub się nie powinno. Papież Franciszek potwierdził ten sposób oddziaływania w ostatniej encyklice *Fratelli tutti*, gdzie mówi, że elementem dojrzałego chrześcijaństwa jest dialog: międzyludzki, międzykulturowy, wewnątrzkościelny, ekumeniczny, międzyreligijny. Jest tak na misjach. I te misyjne drogi, nie zawsze łatwe, chcemy w tym wydaniu przemierzać na różnych kontynentach. Będą zapewne zaskakiwać.

Před nami kolejny rok. Życzę nam wszystkim, od całej redakcji, Bożego błogosławieństwa, zdrowia, udanych spotkań z pięknymi ludźmi oraz wielu owocnych rozmów czy dialogów. Dobrze, że jesteście.

marcin.wrzos@misyjnedrogi.pl

KOMENTARZ MISYJNY

BP HENRYK CIERESZKO

Przewodniczący Komitetu ds. Dialogu z Religiami Niechrześcijańskimi KEP, Białystok

Misje w dialogu

Każdy z nas pragnie być przyjęty, wysłuchany, zrozumiany. Tak ujawnia się wpisane w nas głębokie pragnienie serdecznej relacji, więzi, bliskości z drugim człowiekiem. Im bardziej odkrywamy swoją tożsamość, dopełnianą przez relację wiary z Bogiem, tym bardziej jesteśmy otwarci dla innych. Wchodzimy z nimi w wzbogacający, przeżywany w pełnej wolności, otwierający na prawdę i dobro dialog. Pożądany jest dialog międzyludzki, międzynarodowy, międzykulturowy, międzyreligijny. Kościół katolicki otwarty jest na wszelki konstruktywny dialog, szczególnie z innymi religiami. Dostrzega w nim drogę zbliżenia, braterstwa, odnajdywania prawdy i dobra, odkrywania Boga, i sposobność do niesienia świadectwa o Chrystusie, Zbawicielu człowieka. Tak naucza i praktykuje. Dialog z religiami i misja ewangelizacyjna nie wykluczają siebie nawzajem. Zarówno misje, jak i dialog, przynależą do postannictwa Kościoła. Działalność misyjna szanuje kulturę i religie ewangelizowanych narodów. To, co jest w nich prawdziwe i święte, co odbija promień Prawdy, oświecającej wszystkich ludzi. Niemniej Kościół, przy całej swej otwartości, zobowiązany jest głosić nieustannie Chrystusa, który jest „prawdą, drogą i życiem” (J 14, 6). Bo w Nim tylko znajduje się pełnia życia religijnego, zbawienie i pojednanie z Bogiem (*Nostra aetate*, Sobór Watykański II).

Mile słowa mogą być krótkie i łatwe do wypowiedzenia, ale ich echo jest prawdziwie nieskończone

ŚW. MATKA TERESA
Z KALKUTY

BEN WHITE/UNSPASH.COM

Temat numeru

14

Misje zaczynają się od rozmowy

Słuchać i mówić

Kasper Kaproń OFM

19

Krótko na temat:

Rozmowa to pierwszy krok

Małgorzata Kordowicz

Szukać tego, co łączy

Youssef Chadid

Nauczyć się mówić i słuchać

Małgorzata Madej

20

Spotkania wymagające dialogu

Azja. Flores

Józef Trzebuniak SVD

22

Nasz dialog zaczął się od niesienia pomocy

Ameryka Północna. USA

Ks. Paweł Sass

25

Misje zaczynają się od dialogu

Afryka. Maroko

Simeon Stachera OFM

28

Trzeba rozmawiać

Azja. Turkmenistan

Andrzej Madej OMI

31

Miłość bliźniego realizuje się w dialogu

Ameryka Południowa. Boliwia

S. Violeta Nica CSSE

Zdjęcie na okładce:

*Andrzej
Danilewicz SVD*

50

Prześladowania chrześcijan

Wybrzeże Suahili. Raj dla turystów

Włodzimierz Tasak

52

Fotoreportaż II

Taki cyrk

Nikaragua

Wojciech Ganczarek

56

Listy misjonarzy

62

Młodzi i misje

Dlaczego wspólnota

Maciej Kucharczak

64

Przyjaciele misji

Misje w dialogu

Marian Lis OMI

66

Nauczanie hybrydowe

„Misja Szkoła”

Marek Hamny

68

Kultura i rozrywka

Polecamy, anegdoty, krzyżówka

71

Kuchnia z misją

Ryba w zalewie

Adam Petelczyc OMI

72

Papieskie intencje misyjne

Styczeń, luty

74

Felieton z misją

Grzechy przeciw dialogowi

*prof. Elżbieta Adamiak***(Roz)mowa z milczenia***Ks. prof. Andrzej Draguła*

5-12

Wiadomości z życia Kościoła

Informacje z Kościoła, misji
z kraju i ze świata

7

Wszyscy jesteśmy braćmi

Encyklika *Fratelli tutti**Krzysztof Zielenda OMI*

13

Raport

Mniej misjonarzy

Statystyki misyjne

Kazimierz Szymczycha SVD

33

Rozmowy w drodze

Niezwykły człowiek

Z Miłosławą Głowacką

rozmawia *Justyna Janiec-Palczewska*

36

Miłość nie podlega kwarantannie

Z s. Alicją Kaszczuk

rozmawia *Zofia Kędziora*

38

Pocztówka misyjna

40

Na granicy kultur i religii

Prowadzić dialog

Największe religie świata

Mariusz Maciak

43

Gdzie jest miłość,

tam musi być dialog

Po prostu żyć Ewangelią

Ks. Bartosz Rajewski

45

Fotoreportaż I

Zmieniająca wioska

Francja. Taizé

Franciszek Cofta

©CATHOLIC PRESS PHOTO/PA/PAP

WŁOCHY

**BEATYFIKACJA KAROLA ACUTISA
– PRZYSZŁEGO „PATRONA” INTERNETU**

W sobotę 10 października w Asyżu papieski delegat dla bazylik św. Franciszka i Matki Bożej od Aniołów w tym mieście kard. Agostino Vallini ogłosił błogosławionym Karola Acutisa. Ten świecki, włoski nastolatek zmarł w 2006 r., gdy miał 15 lat. Wykorzystywał Internet do ewangelizacji i propagowania wiary.

KAI

WARSZAWA

**MIĘDZYRELIGIJNA I EKUMENICZNA MODLITWA O POKÓJ
W ROCZNICĘ SPOTKANIA W ASYŻU Z 1986 R.**

27 października, w 34. rocznicę spotkania międzyreligijnego w Asyżu, w Warszawie odbyła się coroczna modlitwa o pokój z udziałem przedstawicieli różnych religii. Ze względu na trwającą epidemię osoby, które miały uczestniczyć w tym religijnym wydarzeniu nagrały krótkie wystąpienia.

KAI

GHANA

SANKTUARIUM W AKBENOXOE

OBLACI W GHANIE

Oblaci pozytywnie odpowiedzieli na zaproszenie biskupa ghańskiej diecezji Ho i rozpoczną tam pracę misyjną. Będą opiekowali się sanktuarium Matki Bożej z Lourdes w Akbenoxoe, Kpando, nad jeziorem Wolta. To główne centrum pielgrzymkowe w tej części Ghany. Miejscowy biskup podziękował oblatom za to, że zgodzili się głosić w nowym miejscu. W Akbenoxoe oblaci poza kościołem będą dysponowali też plebanią, plenerowymi stacjami drogi krzyżowej i podstawową infrastrukturą sanitarną dla pielgrzymów. W Ghanie mieszka ok. 30 mln ludzi, 13% mieszkańców to katolicy.

OMIWORLD.COM

WATYKAN

JACEK BEDNARZYK/PAP

TOMASZ GZELL/PAP

**KARD. KRAJEWSKI: POMAGAJĄC DRUGIEMU
CZŁOWIEKOWI, POMAGAM SAMEMU BOGU**

15 listopada obchodziliśmy IV Światowy Dzień Ubogich. W tym roku towarzyszyły mu słowa z Mądrości Syracha: „Wyciągnij rękę do ubogiego” (SYR 7, 32). Zdaniem jałmużnika papieskiego kard. Konrada Krajewskiego słowa te mogą wyrażać się w najprostszych gestach: rozmowie z drugim człowiekiem, przeznaczeniu dla niego czasu, ale także w jałmużnie zaspokajającej jego codzienne potrzeby.

VATICAN NEWS

Chcesz przeczytać więcej?

Zamów prenumeratę, aby otrzymać dostęp do pełnej zawartości czytelní.